

IŠVADA
DĖL KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS NUSTATYMO VEIKLOS SRITYJE
„PRIĖMIMO Į VALSTYBĖS TARNAUTOJO PAREIGAS BEI PRIĖMIMO Į PAREIGAS
PAGAL DARBO SUTARTĮ ORGANIZAVIMO IR KONTROLĖS PAKRUOJO RAJONO
SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOJE“

2019-12-02

Pakruojis

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 2, 3 dalimis, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601 „Dėl Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintos Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos aprašo 7 punktu, Pakruojo rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2018 m. lapkričio 8 d. įsakymu Nr. AV-764 „Dėl asmens, atsakingo už korupcijos prevenciją ir jos kontrolę“.

2019 metais korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas atliktas šioje **veiklos srityje** – *priėmimo į valstybės tarnautojo pareigas bei priėmimo į pareigas pagal darbo sutartį organizavimas ir kontrolė Pakruojo rajono savivaldybės administracijoje*.

Analizuotas laikotarpis – nustatant korupcijos pasireiškimo tikimybę vertinti duomenys nuo 2018 m. III ketvirčio pradžios iki 2019 m. II ketvirčio pabaigos.

Atlikta teisės aktų analizė atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 3 dalies nustatytus kriterijus. Vertinant veiklos sritį vadovaujama Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170 „Dėl Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijų patvirtinimo“ patvirtintomis Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijomis.

1. Kriterijus – „Padaryta korupcinio pobūdžio nusikalstama veika“.

Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 2 straipsnio dalis nustato, kad „korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos – kyšininkavimas, prekyba poveikiu, papirkimas, kitos nusikalstamos veikos, jeigu jos padarytos viešojo administravimo sektoriuje arba teikiant viešąsias paslaugas siekiant sau ar kitiems asmenims naudos: piktnaudžiavimas tarnybine padėtimi arba įgaliojimų viršijimas, piktnaudžiavimas oficialiais įgaliojimais, dokumentų ar matavimo priemonių suklastojimas, sukčiavimas, turto pasisavinimas ar iššvaistymas, tarnybos paslapties atskleidimas, komercinės paslapties atskleidimas, neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimas, kišimasis į valstybės tarnautojo ar viešojo administravimo funkcijas atliekančio asmens veiklą ar kitos nusikalstamos veikos, kai tokių veikų padarymu siekiama ar reikalaujama kyšio, papirkimo arba nuslėpti ar užmaskuoti kyšininkavimą ar papirkimą“.

Analizuojamuoju laikotarpiu Pakruojo rajono savivaldybės administracijoje nebuvo nustatytas korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos ir/ar kito tapataus pobūdžio, tačiau mažiau pavojingo teisės pažeidimo, už kurį numatyta administracinė, tarnybinė (drausminė) ar kitokia atsakomybė, valstybės ar savivaldybės įstaigoje faktas.

Veiklos sritis – *priėmimo į valstybės tarnautojo pareigas bei priėmimo į pareigas pagal darbo sutartį organizavimas ir kontrolė Pakruojo rajono savivaldybės administracijoje* – neatitinka aptariamo kriterijaus „Padaryta korupcinio pobūdžio nusikalstama veika“.

2. Kriterijus – „Pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas“.

Pakruojo rajono savivaldybės administracija inicijuodama, organizuodama, vykdydama ir kontroliuodama priėmimą į valstybės tarnautojo pareigas bei priėmimą į pareigas pagal darbo sutartį Pakruojo rajono savivaldybės administracijoje vadovaujasi Lietuvos Respublikos darbo kodeksu,

Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 24 d. nutarimu Nr. 966 „Dėl Konkursų į valstybės tarnautojo pareigas organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintu Konkursų į valstybės tarnautojo pareigas organizavimo tvarkos aprašu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. lapkričio 28 d. nutarimu Nr. 1176 patvirtintais Priėmimo į valstybės tarnautojo pareigas organizavimo ir Valstybės tarnautojo perkėlimo tarnybinio kaitumo būdu į kitas valstybės tarnautojo pareigas tvarkos aprašais, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2013 m. gegužės 21 d. įsakymu Nr. 1V-447 „Dėl Užsienio kalbų mokėjimo tikrinimo priimant į valstybės tarnautojo pareigas tvarkos aprašo patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. birželio 21 d. nutarimas Nr. 496 „Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso įgyvendinimo“ patvirtintu Konkursų valstybės ir savivaldybių įmonėse, iš valstybės, savivaldybių ir Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetų bei iš kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų finansuojamose valstybės ir savivaldybių įstaigose ir viešosiose įstaigose, kurių savininkė yra valstybė ar savivaldybė, organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašu, Pakruojo rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2011 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. PA-445 „Dėl konkursinių pareigų sąrašo ir Konkurso nuostatų patvirtinimo“ patvirtintais Konkursų nuostatais ir kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais.

Nustatyta, kad Pakruojo rajono savivaldybės administracijoje nėra teisės aktų, nustatančių / detalizuojančių kontrolės / priežiūros veiksmus, procedūras ar vykdymo formas, tvarką ar periodiškumą. Kontrolės / priežiūros veiksmai, procedūros ar vykdymo formas, tvarka ar periodiškumas apibrėžti tiek, kiek tai reglamentuoja minėti teisės aktai.

Priėmimo į valstybės tarnautojo pareigas organizavimo tvarkos aprašas nustato:

asmens, siekiančio tapti valstybės tarnautoju (toliau – pretendentas), priimamo konkurso būdu į karjeros valstybės tarnautojo ar įstaigos vadovo (išskyrus įstaigos vadovą, priimamą į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu) pareigas, centralizuoto konkurso (toliau – konkursas) organizavimo tvarką;

pretendento, priimamo į pakaitinio valstybės tarnautojo pareigas, centralizuotos atrankos (toliau – atranka) organizavimo tvarką;

priėmimą į valstybės tarnautojo pareigas be konkurso – Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 17 straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytų asmenų (toliau – buvę valstybės tarnautojai) statuso atkūrimo (toliau – statuso atkūrimas) tvarką.

Minėtame tvarkos apraše aiškiai apibrėžtos nuostatos reglamentuojančios priėmimo į valstybės tarnautojo pareigas tvarką.

Priėmimo į valstybės tarnautojo pareigas organizavimo tvarkos aprašo 53 punktas nustato, kad „į pareigas priimančio asmens per 10 darbo dienų nuo informacijos apie pasiūlytus pretendentes gavimo įstaigoje dienos pasirenka vieną iš konkurso ar atrankos komisijos pasiūlytų pretendentų į padalinio vadovo ar aukštesnės ir įstaigos vadovo pareigas ir apie tai ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo sprendimo dėl pasiūlytų pretendentų priėmimo dienos raštu informuoja Valstybės tarnybos departamentą ir konkurso ar atrankos komisijos pasiūlytus pretendentes“. Pažymėtina, kad Pakruojo rajono savivaldybės administracijoje nėra patvirtinta tvarka, kuri reglamentuotų atrankos tvarką iš konkurso ar atrankos komisijos pasiūlytų pretendentų į padalinio vadovo ar aukštesnės ir įstaigos vadovo pareigas.

Rekomenduojama pasirengti tvarką, kuri aiškiai apibrėžtų atranką pretendentų į padalinio vadovo ar aukštesnės ir įstaigos vadovo pareigas, kuriuos pasiūlo konkurso ar atrankos komisija. Tai leistų išvengti dviprasmiško atrankos procedūrų vertinimo, neleistų dvejoti skaidria atrankos procedūra.

Konkursų valstybės ir savivaldybių įmonėse, iš valstybės, savivaldybių ir Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetų bei iš kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų finansuojamose valstybės ir savivaldybių įstaigose ir viešosiose įstaigose, kurių savininkė yra valstybė ar savivaldybė, organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašas reglamentuoja konkursų organizavimą ir vykdymą valstybės ir savivaldybių įmonėse, iš valstybės, savivaldybių ir Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetų bei iš kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų finansuojamose valstybės ir savivaldybių įstaigose ir viešosiose įstaigose, kurių savininkė yra valstybė ar savivaldybė, kai

konkursą laimėję fiziniai asmenys priimami į pareigybių, dėl kurių rengiamas konkursas įmonėse ir įstaigose, sąraše nurodytas pareigybes.

Konkurso organizavimas ir vykdymas apima: konkurso paskelbimą; dokumentų, kuriuos būtina pateikti norint dalyvauti konkurse, pateikimą ir priėmimą; pretendentų užimti pareigybę įmonėje, įstaigoje atrankos komisijos sudarymą ir asmenų, pageidaujančių dalyvauti konkurse, atranką.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad 2015 m. korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas atliktas šioje veiklos srityje – priėmimo į valstybės tarnautojo pareigas bei priėmimo į pareigas pagal darbo sutartį organizavimas ir kontrolė Pakruojo rajono savivaldybės administracijoje. Pažymėtina, kad Konkursų organizavimą reglamentuojančiuose Konkursų nuostatuose, kai konkursą laimėję fiziniai asmenys priimami į Pakruojo rajono savivaldybės administracijos darbuotojų (vyriausiųjų specialistų, vyresniųjų specialistų, specialistų), dirbančių pagal darbo sutartis, pareigas, sprendimų priėmimo procedūra yra tiksli, konkreti, tačiau nėra apibrėžtos kontrolės / priežiūros funkcijos. Atsižvelgiant į tai, **buvo rekomenduota** perkelti nuostatas dėl subjektų – Valstybės tarnybos departamento valstybės tarnautojo, įstaigoje veikiančios profesinės sąjungos atstovo ir visuomenės atstovo – dalyvavimo stebėtojų teisėmis konkurso komisijos darbe.

Konkurso nuostatuose iki dabar nėra nustatytos kontrolės / priežiūros vykdymo funkcijos, neregamentuota vidaus kontrolės procedūra.

Atsižvelgiant į tai rekomenduojama minėtus Konkurso nuostatus peržiūrėti ir pakeisti.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, ir į tai, kad organizuodama konkursus dėl priėmimo į valstybės tarnautojo pareigas, dėl priėmimo į pareigas pagal darbo sutartį Pakruojo rajono savivaldybės administracija vadovaujasi teisės aktais, kurie nėra parengti ir patvirtinti jos pačios, galima teigti, kad kontrolė ir priežiūra dėl minėtų konkursų organizavimo ir kontrolės *tik iš dalies* priklauso Pakruojo rajono savivaldybės administracijai.

Veiklos sritis – *priėmimo į valstybės tarnautojo pareigas bei priėmimo į pareigas pagal darbo sutartį organizavimas ir kontrolė Pakruojo rajono savivaldybės administracijoje* – atitinka aptariamą kriterijų „Pagrindinės funkcijos yra kontrolės ir priežiūros vykdymas“. Atlikus korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą analizuojamoje srityje laikytina, kad yra aplinkybių, galinčių sudaryti prielaidas korupcijai.

3. Kriterijus – „Atskirų valstybės tarnautojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė nėra išsamiai reglamentuoti“.

Personalo valdymo funkcijas Pakruojo rajono savivaldybės administracijoje atlieka Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Teisės ir civilinės metrikacijos skyrius (toliau – skyrius). Skyrius, įgyvendindamas personalo valdymo funkciją, savo veikloje vadovaujasi Pakruojo rajono savivaldybės tarybos 2018 m. balandžio 26 d. sprendimu Nr. T-98 „Dėl Pakruojo rajono savivaldybės administracijos nuostatų patvirtinimo“, Pakruojo rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2013 m. liepos 10 d. įsakymu Nr. A-476 „Dėl Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Teisės skyriaus nuostatų patvirtinimo“ patvirtintais Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Teisės skyriaus nuostatais, Pakruojo rajono savivaldybės administracijos 2015 m. vasario 17 d. įsakymu Nr. AP-63 „Dėl Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Teisės skyriaus vyriausiojo specialisto pareigybės aprašymo patvirtinimo“ patvirtintu Teisės skyriaus vyriausiojo specialisto pareigybės aprašymu, kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais.

Pažymėtina, kad Pakruojo rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2013 m. liepos 10 d. įsakymu Nr. A-476 „Dėl Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Teisės skyriaus nuostatų patvirtinimo“ patvirtinti Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Teisės skyriaus nuostatai ir Pakruojo rajono savivaldybės administracijos 2015 m. vasario 17 d. įsakymu Nr. AP-63 „Dėl Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Teisės skyriaus vyriausiojo specialisto pareigybės aprašymo patvirtinimo“ patvirtintas Teisės skyriaus vyriausiojo specialisto pareigybės aprašymas nėra pakeisti po atliktų struktūros pertvarkymų, t. y. šiuo metu Pakruojo rajono savivaldybės administracijoje yra Teisės ir civilinės metrikacijos skyrius. *Rekomenduojama pakeisti minėtus teisės aktus.*

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, ir į tai, kad konkursų komisijos sudaromos iš specialistų, kurių veikla yra aiškiai reglamentuota ir apibrėžta, darytina išvada, kad veiklos sritis – *priėmimo į valstybės tarnautojo pareigas bei priėmimo į pareigas pagal darbo sutartį organizavimas ir kontrolė Pakruojo rajono savivaldybės administracijoje* – neatitinka aptariamo kriterijaus „Atskirų valstybės tarnautojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė nėra išsamiai reglamentuoti“.

4. Kriterijus – „Veikla yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu“.

Analizuojama veiklos sritis – *priėmimo į valstybės tarnautojo pareigas bei priėmimo į pareigas pagal darbo sutartį organizavimas ir kontrolė Pakruojo rajono savivaldybės administracijoje* – nėra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad veiklos sritis – *priėmimo į valstybės tarnautojo pareigas bei priėmimo į pareigas pagal darbo sutartį organizavimas ir kontrolė Pakruojo rajono savivaldybės administracijoje* – neatitinka aptariamo kriterijaus „Veikla yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu“.

5. Kriterijus – „Daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo“.

Priėmimą į valstybės tarnautojo pareigas reglamentuoja Lietuvos Respublikos įstatymai, sprendimus priimančių subjektų teisės ir pareigos apibrėžtos Lietuvos Respublikos teisės aktuose, subjektų, įgyvendinančių nagrinėjamą veiklos sritį, pareigybės aprašymuose. Pažymėtina, kad įgaliojimų veikti savo nuožiūra analizuojamoje srityje suteikta tiek, kiek tai nustato Lietuvos Respublikos teisės aktai.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. lapkričio 28 d. nutarimu Nr. 1176 patvirtintas Priėmimo į valstybės tarnautojo pareigas organizavimo tvarkos aprašas aiškiai nustato asmens, siekiančio tapti valstybės tarnautoju, priimamo konkurso būdu į karjeros valstybės tarnautojo ar įstaigos vadovo (išskyrus įstaigos vadovą, priimamą į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu) pareigas, centralizuoto konkurso organizavimo tvarką.

Priėmimą į pareigas pagal darbo sutartį reglamentuoja Lietuvos Respublikos darbo kodeksas, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. birželio 21 d. nutarimu Nr. 496 „Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso įgyvendinimo“ patvirtintas Konkursų valstybės ir savivaldybių įmonėse, iš valstybės, savivaldybių ir Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetų bei iš kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų finansuojamose valstybės ir savivaldybių įstaigose ir viešosiose įstaigose, kurių savininkė yra valstybė ar savivaldybė, organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašas ir Konkursų nuostatai, kuriuose nustatytas kontrolės mechanizmas nesuteikia galimybės / nesudaro sąlygų subjektui, priimančiam sprendimus, veikti savo nuožiūra.

Konkursui ar atrankai vykdyti Valstybės tarnybos departamento direktorius ar jo įgaliotas kitas Valstybės tarnybos departamento valstybės tarnautojas sudaro komisiją. Valstybės tarnybos departamentas per 5 darbo dienas nuo pretendentų vertinimo komisijoje pabaigos apie pretendento vertinimo komisijoje rezultatą ir užimtą vietą informuoja pretendentą, nedalyvavusį skelbiant pretendentų vertinimo rezultatus, ir raštu pateikia į pareigas priimančiam asmeniui informaciją apie atrinktą (-us) pretendentą (-us) ir šiuose registruose esančią informaciją apie atrinktą (-us) pretendentą (-us): Valstybės tarnautojų registre – ar nėra Valstybės tarnybos įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 5 punkte nustatytų aplinkybių; Vidaus reikalų pareigūnų registre – ar nėra Valstybės tarnybos įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 6 ir 7 punktuose nustatytų aplinkybių; Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registre – ar nėra Valstybės tarnybos įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 1–4 punktuose nustatytų aplinkybių; Diplomų, atestatų ir kvalifikacijos pažymėjimų registre – ar pretendentas turi pareigoms, į kurias pretenduoja, būtiną išsilavinimą. Į pareigas priimančias asmuo per 10 darbo dienų nuo informacijos apie pasiūlytus pretendentes gavimo įstaigoje dienos pasirenka vieną iš konkurso ar atrankos komisijos pasiūlytų pretendentų į padalinio vadovo ar aukštesnes ir įstaigos vadovo

pareigas ir apie tai ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo sprendimo dėl pasiūlytų pretendentų priėmimo dienos raštu informuoja Valstybės tarnybos departamentą ir konkurso ar atrankos komisijos pasiūlytus pretendentes.

Sprendimų priėmimo procedūrą, organizuojant konkursus Pakruojo rajono savivaldybės administracijoje, kai konkursą laimėję fiziniai asmenys priimami į Pakruojo rajono savivaldybės administracijos darbuotojų (vyriausiųjų specialistų, vyresniųjų specialistų, specialistų), dirbančių pagal darbo sutartis, reglamentuojantys nuostatai tikslūs, konkretūs. Kontrolės / priežiūros funkcijas nėra apibrėžtos.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad veiklos sritis – *priėmimo į valstybės tarnautojo pareigas bei priėmimo į pareigas pagal darbo sutartį organizavimas ir kontrolė Pakruojo rajono savivaldybės administracijoje* – atitinka aptariamą kriterijų „Daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo“. Atlikus korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą analizuojamoje srityje, nepaisant teisės aktų aiškaus reglamentavimo priimant sprendimus dėl *priėmimo į valstybės tarnautojo pareigas bei priėmimo į pareigas pagal darbo*, laikytina, kad yra aplinkybių, galinčių sudaryti prielaidas korupcijai.

6. Kriterijus – „Naudojama valstybės ar tarnybos paslaptį sudaranti informacija“.

Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslaptį įstatymas nustato, kad „valstybės paslaptis – įslaptinta informacija, kurios praradimas arba neteisėtas atskleidimas gali sukelti grėsmę Lietuvos Respublikos suverenitetui, teritorijos vientisumui, gynybinei galiai, padaryti žalos valstybės interesams, sukelti pavojų žmogaus gyvybei ar sveikatai arba sudaryti prielaidas kilti pavojui žmogaus gyvybei“. „Tarnybos paslaptis – įslaptinta informacija, kurios praradimas arba neteisėtas atskleidimas gali pakenkti valstybės institucijų interesams arba sudaryti prielaidas kilti pavojui žmogaus sveikatai“.

Organizavimo ir kontrolės procedūros dėl priėmimo į valstybės tarnautojo pareigas bei priėmimo į pareigas pagal darbo sutartį nėra susijusios su naudojama valstybės ar tarnybos paslaptį sudarančia informacija.

Veiklos sritis – *priėmimo į valstybės tarnautojo pareigas bei priėmimo į pareigas pagal darbo sutartį organizavimas ir kontrolė Pakruojo rajono savivaldybės administracijoje* – neatitinka aptariamo kriterijaus „Naudojama valstybės ar tarnybos paslaptį sudaranti informacija“.

7. Kriterijus – „Anksčiau atlikus korupcijos rizikos analizę, buvo nustatyta veiklos trūkumų“.

Veiklos srityje – *priėmimo į valstybės tarnautojo pareigas bei priėmimo į pareigas pagal darbo sutartį organizavimas ir kontrolė Pakruojo rajono savivaldybės administracijoje* – anksčiau nebuvo atlikta korupcijos rizikos analizė, veiklos trūkumai nebuvo nustatyti.

2015 m. korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas atliktas šioje veiklos srityje – priėmimo į valstybės tarnautojo pareigas bei priėmimo į pareigas pagal darbo sutartį organizavimas ir kontrolė Pakruojo rajono savivaldybės administracijoje. Buvo pateiktos šios išvados ir siūlymai:

1. Veiklos sritis – priėmimo į valstybės tarnautojo pareigas bei priėmimo į pareigas pagal darbo sutartį organizavimas ir kontrolė Pakruojo rajono savivaldybės administracijoje – atitinka Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 3 dalies 2 ir 5 punktuose nustatytus kriterijus: „Pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas“, „Daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo“. Darytina išvada, kad egzistuoja aplinkybės, galinčios sudaryti prielaidas korupcijai.

2. Priėmimą į valstybės tarnautojo pareigas reglamentuoja: Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymas, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 24 d. nutarimas Nr. 966 „Dėl Konkurso į valstybės tarnautojo pareigas organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Tvarkos aprašas), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. lapkričio 7 d. nutarimas Nr. 1344 „Dėl Atrankos į pakaitinio valstybės tarnautojo pareigas organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. spalio 24 d. nutarimas Nr. 1114 „Dėl Valstybės

tarnautojo perkėlimo tarnybinio kaitumo būdu į kitas valstybės tarnautojo pareigas taisyklių patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 24 d. nutarimas Nr. 967 „Dėl Valstybės tarnautojo statuso atkūrimo ir pareigų siūlymo buvusiam valstybės tarnautojui taisyklių patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2013 m. gegužės 21 d. įsakymas Nr. 1V-447 „Dėl užsienio kalbų mokėjimo tikrinimo priimant į valstybės tarnautojo pareigas taisyklių patvirtinimo“.

Priėmimas į pareigas pagal darbo sutartį organizuojamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos darbo kodeksu ir Pakruojo rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2011 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. PA-445 „Dėl konkursinių pareigų sąrašo ir Konkurso nuostatų patvirtinimo“ patvirtintais Konkurso nuostatais. Pažymėtina, kad Pakruojo rajono savivaldybės administracijoje nėra teisės aktų nustatančių / detalizuojančių kontrolės / priežiūros veiksmų, procedūrų ar vykdymo formų, tvarkos ar periodiškumo. Kontrolės / priežiūros veiksmai, procedūros ar vykdymo formos, tvarka ar periodiškumas apibrėžti tiek, kiek tai reglamentuoja Lietuvos Respublikos teisės aktai. Atsižvelgiant į tai, kad nėra kontrolės / priežiūros procedūrų, Lietuvos Respublikos teisės aktai ir Pakruojo rajono savivaldybės teisės aktai nereglamentuoja kitų institucijų patvirtinimo, kontrolės / priežiūros mechanizmo, Pakruojo rajono savivaldybės administracija turi teisę priimti asmenis į pareigas savo nuožiūra, nesant kontroliuojančios / priežiūrą vykdančios institucijos pritarimo. Siūlymas – peržiūrėti Pakruojo rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2011 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. PA-445 „Dėl konkursinių pareigų sąrašo ir Konkurso nuostatų patvirtinimo“ patvirtintus Konkurso nuostatus ir nustatyti kontrolės / priežiūros funkcijas, kurios nėra apibrėžtos.

3. Siekiant užtikrinti Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo reikalavimų laikymąsi siūloma įgyvendinti Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos 2012 m. liepos 5 d. sprendimu Nr. KS-84 „Dėl privačių interesų deklaracijų pildymo, tikslinimo ir pateikimo taisyklių bei privačių interesų deklaracijos formos ID001 patvirtinimo“ patvirtintos Privačių interesų deklaracijų pildymo, tikslinimo ir pateikimo taisyklių 33 punktą, kuris nustato, kad „rekomenduojama valstybės ar savivaldybių institucijų, įstaigų, įmonių vadovams ar jų įgaliotiems atstovams patvirtinti aktualų sąrašą pareigybių, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus“. Pakruojo rajono savivaldybės administracija minėtos rekomendacijos punkto neįgyvendina.

4. Tvarkos aprašo 44 punktas nustato, kad „konkursui vykdyti sudaroma pretendentų į pareigas konkurso komisija“. 47 punktas nustato, kad „Valstybės tarnybos departamento direktoriaus sprendimu komisijos darbe stebėtojo teisėmis gali dalyvauti Valstybės tarnybos departamento valstybės tarnautojas. 48 punktas pažymi tai, kad „komisijos darbe stebėtojo teisėmis gali dalyvauti konkursą organizuojančioje įstaigoje veikiančios profesinės sąjungos arba, jeigu veikia kelios profesinės sąjungos, kelių profesinių sąjungų atstovai. 49 punktas nustato, kad „Komisijos darbe stebėtojo teisėmis taip pat gali dalyvauti ne daugiau kaip 3 kiti visuomenės atstovai <...>“. Atsižvelgiant į tai, siūloma perkelti nuostatas iš Tvarkos aprašo dėl subjektų – Valstybės tarnybos departamento valstybės tarnautojo, įstaigoje veikiančios profesinės sąjungos atstovo ir visuomenės atstovo – dalyvavimo stebėtojų teisėmis konkurso komisijos darbe į Konkursų nuostatus.

5. Pakruojo rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2011 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. PA-445 „Dėl konkursinių pareigų sąrašo ir Konkurso nuostatų patvirtinimo“ patvirtinti Konkursų nuostatai. Atsižvelgiant į minėtų nuostatų patvirtinimo datą, rekomenduojama minėtus Konkurso nuostatus peržiūrėti.

6. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Pakruojo rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2013 m. gegužės 6 d. įsakymu Nr. A-287 „Dėl Pakruojo rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymų rengimo, skelbimo ir vykdymo kontrolės tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintas Pakruojo rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymų rengimo, skelbimo ir vykdymo kontrolės tvarkos aprašas. Minėto tvarkos aprašo 18 punktas nustato, kad „įsakymai keičiami, papildomi ar pripažįstami netekusiais galios administracijos direktoriaus nurodymu arba įsakymo rengėjo iniciatyva“. Tvarkos aprašas nenustato įsakymų

vykdymo kontrolės, priimtų teisės aktų peržiūrėjimo tvarkos. Siūlymas – peržiūrėti Pakruojo rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2013 m. gegužės 6 d. įsakymu Nr. A-287 „Dėl Pakruojo rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymų rengimo, skelbimo ir vykdymo kontrolės tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintą Pakruojo rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymų rengimo, skelbimo ir vykdymo kontrolės tvarkos aprašą ir jame nustatyti įsakymų vykdymo kontrolės tvarką.

7. Pakruojo rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2011 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. PA-445 „Dėl konkursinių pareigų sąrašo ir Konkurso nuostatų patvirtinimo“ patvirtinti Konkursų nuostatai nenustato individualios atsakomybės už komisijos narių priimtus sprendimus įgyvendinant Konkursų nuostatus. Siūlymas – spręsti klausimą dėl individualios atsakomybės komisijos nariams už priimtus sprendimus.

Nustatyta, kad Pakruojo rajono savivaldybės administracija netinkamai įgyvendino pateiktus siūlymus ir išvadas, t. y. siūlomas perkelti nuostatas dėl subjektų –Valstybės tarnybos departamento valstybės tarnautojo, įstaigoje veikiančios profesinės sąjungos atstovo ir visuomenės atstovo – dalyvavimo stebėtojų teisėmis konkurso komisijos darbe į Konkursų nuostatus, neperkeltos. Pakruojo rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2011 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. PA-445 „Dėl konkursinių pareigų sąrašo ir Konkurso nuostatų patvirtinimo“ patvirtinti Konkursų nuostatai neperžiūrėti ir nepakeisti.

Veiklos sritis – *priėmimo į valstybės tarnautojo pareigas bei priėmimo į pareigas pagal darbo sutartį organizavimas ir kontrolė Pakruojo rajono savivaldybės administracijoje* – neatitinka aptariamo kriterijaus „Anksčiau atlikus korupcijos rizikos analizę, buvo nustatyta veiklos trūkumų“.

Išvados ir siūlymai

1. Veiklos sritis – priėmimo į valstybės tarnautojo pareigas bei priėmimo į pareigas pagal darbo sutartį organizavimas ir kontrolė Pakruojo rajono savivaldybės administracijoje – atitinka Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalies 2, 5 punktuose nustatytus kriterijus: „Pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas“, „Daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo“. Darytina išvada, kad egzistuoja aplinkybės, galinčios sudaryti prielaidas korupcijai.

2. Pakruojo rajono savivaldybės administracija inicijuodama, organizuodama, vykdydama ir kontroliuodama priėmimą į valstybės tarnautojo pareigas bei priėmimą į pareigas pagal darbo sutartį Pakruojo rajono savivaldybės administracijoje vadovaujasi Lietuvos Respublikos darbo kodeksu, Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 24 d. nutarimu Nr. 966 „Dėl Konkursų į valstybės tarnautojo pareigas organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintu Konkursų į valstybės tarnautojo pareigas organizavimo tvarkos aprašu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. lapkričio 28 d. nutarimu Nr. 1176 patvirtintais Priėmimo į valstybės tarnautojo pareigas organizavimo ir Valstybės tarnautojo perkėlimo tarnybinio kaitumo būdu į kitas valstybės tarnautojo pareigas tvarkos aprašais, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2013 m. gegužės 21 d. įsakymu Nr. 1V-447 „Dėl Užsienio kalbų mokėjimo tikrinimo priimant į valstybės tarnautojo pareigas tvarkos aprašo patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. birželio 21 d. nutarimas Nr. 496 „Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso įgyvendinimo“ patvirtintu Konkursų valstybės ir savivaldybių įmonėse, iš valstybės, savivaldybių ir Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetų bei iš kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų finansuojamose valstybės ir savivaldybių įstaigose ir viešosiose įstaigose, kurių savininkė yra valstybė ar savivaldybė, organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašu, Pakruojo rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2011 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. PA-445 „Dėl konkursinių pareigų sąrašo ir Konkurso nuostatų patvirtinimo“ patvirtintais Konkursų nuostatais ir kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais.

3. Siūloma peržiūrėti Pakruojo rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2011 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. PA-445 „Dėl konkursinių pareigų sąrašo ir Konkurso nuostatų patvirtinimo“ patvirtintus Konkursų nuostatus ir priimti sprendimą dėl jų pakeitimo.

4. Pakruojo rajono savivaldybės administracijai rekomenduojama pasirengti tvarką, kuri aiškiai apibrėžtų atranką pretendentų į padalinio vadovo ar įstaigos vadovo pareigas, kurios pasiūlo konkurso ar atrankos komisija įgyvendinama Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. lapkričio 28 d. nutarimu Nr. 1176 patvirtintų Priėmimo į valstybės tarnautojo pareigas organizavimo tvarkos aprašo nuostatas.

5. Pakruojo rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2013 m. liepos 10 d. įsakymu Nr. A-476 „Dėl Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Teisės skyriaus nuostatų patvirtinimo“ patvirtinti Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Teisės skyriaus nuostatai ir Pakruojo rajono savivaldybės administracijos 2015 m. vasario 17 d. įsakymu Nr. AP-63 „Dėl Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Teisės skyriaus vyriausiojo specialisto pareigybės aprašymo patvirtinimo“ patvirtintas Teisės skyriaus vyriausiojo specialisto pareigybės aprašymas nėra pakeisti po atliktų struktūros pertvarkymų, t. y. šiuo metu Pakruojo rajono savivaldybės administracijoje yra Teisės ir civilinės metrikacijos skyrius. Rekomenduojama pakeisti minėtus Pakruojo rajono savivaldybės administracijos teisės aktus.

Meras

Saulius Margis

Jovita Kirdeikienė, tel. (8 421) 69 087, el. p. jovita.kirdeikiene@pakruojis.lt